

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819205390
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819205390.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. vo veci starostlivosti o mal. Z. Q., narodenú XX.XX.XXXX, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v C., dieťa rodičov: matky Y. Q., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C., P. S. č. XXX/X, zastúpená N. N. N., advokátkou so sídlom U., Y. XXXX/XXA, otca Q. N., narodený XX.XX.XXXX, bytom C., ul. Š. F. č. XX, zastúpený Z. Y. I. N. D. so sídlom U., T. M. R. D. XX/XX, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č. k. 15P/55/2019-266 zo dňa 25. júna 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uvedeným rozsudkom vo výroku I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca Q. N. na mal. Z. zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 500,- eur mesačne s tým, že sumu 300,- eur je povinný platiť k rukám matky dieťaťa a sumu 200,- na tvorbu úspor, na účet v peňažnom ústave, ktorý na tento účel zriadi v prospech maloletej matka s tým, že dispozícia s finančnými prostriedkami na tomto účte podlieha schváleniu súdom, všetko mesačne vždy vopred počnúc 01.12.2019 najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca. Výrokom II. rozhodol, že zameškané výživné z titulu zvýšenia výživného na mal. Z. za obdobie od 01.12.2019 do 30.06.2020 v sume 2.100,- eur je otec dieťaťa povinný zaplatiť k rukám matky dieťaťa vo výške 700,- eur do konca mesiaca august 2020 a sumu vo výške 1.400,- eur je povinný zaplatiť na účet na tvorbu úspor v peňažnom ústave, ktorý na tento účel zriadi v prospech maloletej matka najneskôr do konca roku 2020. Výrokom III. rozhodol, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/35/2017-45 zo dňa 29.09.2017 vo výroku o bežnom výživnom na maloleté dieťa. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č. k. 18P/35/2017-45 zo dňa 29.09.2017 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola mal. Z. ponechaná v osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platiť na jej výživu mesačne sumou 200,- eur a zároveň bol dohodnutý styk s maloletou každú sobotu v kalendárnom mesiaci v čase od 10:30 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky dieťaťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2017. V tej dobe bol otec ženatý, z manželstva má dve deti, bol PN, boli mu vyplácané nemocenské dávky 600,- eur mesačne, z podnikania prezentoval príjem 1.000,- eur mesačne s tým, že iný príjem nemá. Matka v tom čase poberala rodičovský príspevok a splácala hypotekárny úver. Od poslednej úpravy výživného do podania návrhu matky uplynulo viac ako dvojročné obdobie. Maloletá je naďalej v starostlivosti matky, od 01.09.2019 nastúpila do materskej školy s celkovými výdavkami 550,- eur. Zdravotný stav maloletej je dobrý, matka u maloletej prezentovala výdavky na lieky, bežné výdavky na oblečenie, obuv. Skutočnosť, že matka zakupuje maloletej bežné ošatenie v bežných obchodoch, preukazovala priloženými pokladničnými dokladmi. Jedenkrát do roka sa snažili chodiť do Z., kde žijú krstní rodičia maloletej. Nastala zmena pomerov u maloletej, ktorá je staršia, je začlenená do predškolského zariadenia, s čím vznikajú matke nové výdavky. Matka

je aktuálne nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, poberá po dobu šiestich mesiacov podporu v nezamestnanosti do 1.000,- eur mesačne a z titulu vyplateného odstupného obdržala jednorazový príjem 5.425,- eur. Ostatné pomery matky zostali zachované, matka vlastní dva byty, i keď užíva len jeden, druhý byt síce ako vlastník platí, avšak podľa jej vyjadrenia jej matka, ktorá v byte býva, jej tieto výdavky prepláca v hotovosti. Matka v konaní prezentovala, že keby mala vyššie výživné, mohla by maloletej dopriať oblečenie, kultúrne a športové vyžitie na vyššej úrovni, nakoľko maloletá má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča.

2. Súd prvej inštancie pristúpil k zvýšeniu výživného po podrobnom preskúmaní pomerov na strane otca, ktoré nastali, resp. vyšli najavo až po rozhodnutí súdu o výške výživného zo dňa 29.09.2017. Zohľadnil, že otcovi bolo najneskôr dňa 26.04.2017 vyplatených z titulu prevodu obchodného podielu celkom 665.000,- eur a to na základe zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 26.04.2017. Aj keď sa otec bránil, že ide o príjem, ktorý získal ešte pred rozhodnutím o schválení rodičovskej dohody o pôvodnom výživnom 200,- eur, je preukázané, že na tento príjem otca sa v celom konaní sp. zn. 18P/35/2017 vôbec neprihliadalo, nikto z rodičov ho neuvádzal. Preto podľa názoru súdu je možné na získanie takéhoto mimoriadne značného príjmu otca za stavu, že sa na tento príjem, a teda majetkovú hodnotu otca neprihliadalo, prihliadať práve v tomto konaní o zvýšení výživného. Konštatoval, že nejde o zanedbateľnú sumu, ktorá by sa nemala dotknúť sfér záujmov a práv maloletej. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca a ak otcovu životnú úroveň tvoril príjem 665.000,- eur, maloletá má právo na zvýšenú životnú úroveň, v ktorej sa má zohľadniť mimoriadny majetkový prínos v majetkovej sfére otca. Bez povšimnutia súd neoponechal konanie otca, ktorý dňa 31.05.2017 daroval manželke domovú nehnuteľnosť (v septembri 2017 na súdnom pojednávaní vyhlásil, že nemá žiaden nehnuteľný majetok) s odôvodnením, že sa snažil vzťah v manželstve vzhľadom na jeho mimomanželské dieťa a vzťahy v rodine urovnať. Ani takýto zámer nemôže ísť na ťarchu dieťaťa otca, pretože zodpovednosť za mimomanželské dieťa so všetkými následkami si nesie otec a nie samotné dieťa. Bez povšimnutia neoponechal ani zistenie, že otec dieťaťa počas trvania manželstva na základe dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 01.03.2018 prenechal manželke okrem iného finančnú hotovosť na účte 229.000,- eur, pričom súd má pochybnosť o tom, či výplata obchodného podielu mohla tvoriť ich BSM vzhľadom na dátum vzniku a účasti otca na tejto obchodnej spoločnosti a dátum uzavretia manželstva otca s bývalou manželkou. Podľa dohody otec nadobudol finančné prostriedky v sume 57.130,- eur a do svojho výlučného vlastníctva cenné papiere, akcie C. K. X U. H. Z.. v sume 378.870,- eur. Podľa názoru súdu bola dohoda o vyporiadaní BSM účelová, pretože je evidentné, že manželia aj po takomto vyporiadaní žili spoločne, spoločne hospodárili, príjem manželky otca chodil na jeho účet, ktorý bol evidentne spoločným účtom oboch manželov. .

3. Nezohľadnil obranu otca, že cenné papiere nemá disponibilné a tieto tvoria predmet zálohu na krytie jeho kontokorentného úveru vo výške 250.000,- eur. Pokiaľ otec rozbieha stavbu polyfunkčného objektu, ktorý plánuje dostavať do konca tohto roka, následne budú plynúť príjmy z tohto projektu, nemôže sa „ubrániť“ tým, že momentálne peniaze nemá. Otec si mal byť vedomý, že pri dispozícií takejto sumy finančných prostriedkov má právo maloleté dieťa podieľať sa na tomto prínose formou vyššieho výživného, a to predovšetkým tvorbou úspor. Spôsob financovania podnikania otca je absolútne neprehľadný, otec z účtu financuje výdavky a náklady spoločnosti a z toho istého účtu zároveň financuje aj svoj „bežný život“, resp. život jeho rodiny. Otec taktiež previedol svoje osobné motorové vozidlá priamo alebo prostredníctvom svojej živnosti na obchodnú spoločnosť, obchodná spoločnosť ako taká zakupuje motorové vozidlá a aj z uvedeného vyplýva, že majetok a dispozície tejto spoločnosti sú reálne iné ako je prezentované v daňovom priznaní. Zohľadnil, že otec iným spôsobom na potreby dieťaťa okrem výživného 200,- eur neprispieva, s maloletou sa pravidelne nestretáva, matka plní svoju vyživovaciu povinnosť predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o maloleté dieťa vzhľadom na jej vek, pričom ide o dennodennú starostlivosť, doprevádzanie do predškolského zariadenia, starostlivosť o zdravie, trávenie voľného času, čo snáď nie je nutné ani otcovi pripomínať, keďže je otcom dvoch detí. Na zvýšenie výživného nemá podľa názoru súdu vplyv, že otec si plní výživné voči dcére z manželstva 200,- eur a syna, ktorý má nastúpiť na vysokú školu. S prihliadnutím na aktuálny stav finančných prostriedkov u matky a jej majetkových hodnôt, zohľadňujúc preukázanú zmenu pomerov, ktorá u otca bola prítomná po rozhodnutí súdu o výživnom, súd zvýšil výživné na sumu celkového výživného 500,- eur mesačne po zohľadnení toho, že matka môže maloletej zakúpiť ošatenie, obuv, kultúrne a iné vyžitie na vyššej úrovni ako doteraz (pretože aj tak sa prejavuje zvýšená životná úroveň), spotrebné výživné 300,- eur podľa názoru súdu plne pokryje náklady a výdavky maloletej, pričom matka naďalej môže plniť svoju povinnosť výživy výkonom osobnej starostlivosti. O zvýšení výživného tak rozhodol podľa § 78 ods. 1 a § 62 ods. 2, 5, § 63 ods. 3 Zákona o rodine. Pretože v

schopnostiach otca v aktuálnom čase je prispievať na tvorbu úspor, prisúdil otcovi výživné v sume 200,- eur. O zvýšení výživného súd rozhodol od mesiaca, v ktorom matka podala návrh, t. j. december 2019 s tým, že na zaplatenie ročného výživného súd otcovi poskytol dlhšiu lehotu na plnenie (§ 232 ods. 3 CSP).

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky zamietne. Súdu vytýkal, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že rozhodnutím súdu, ktoré je viazané na presne zadefinované časové obdobie, kedy rozsudok nemusí byť právoplatný, by sa otec automaticky bez vlastného zavinenia dostal do omeškania s platením výživného. Považoval za potrebné uviesť, že otec mal a má úprimnú snahu sa maloletej venovať a aj svojim spôsobom dieťa vychovávať a starať sa o neho a snažil sa rozvíjať svoj vzťah k maloletej tak, aby bola prijatá aj jeho ďalšími rodinnými príslušníkmi, a preto sa domáhal návrhom na súde zmeny úpravy styku s maloletou bez prítomnosti matky, s čím matka nesúhlasila a trvala na svojej osobnej prítomnosti. Po úvahe, že matka dieťaťa nie je pripravená na umožnenie styku maloletej s otcom bez jej prítomnosti, otec vzal návrh v celom rozsahu späť. Zastával názor, že súd neprimerane vysoko zvýšil vyživovaciu povinnosť, nakoľko aktuálne odôvodnené potreby dieťaťa nevyžadujú výživné v takej výške, ako bolo rozsudkom súdu prvej inštancie upravené. Súd sa zamerlal prednostne na majetkové pomery otca bez toho, aby podrobil bližšiemu skúmaniu majetok matky, ktorá je vlastníčkou dvoch bytov, pričom 3-izbový byt bezplatne necháva v užívaní svojim rodičom. Na kúpu bytu, ktorý matka obýva, otec matke v roku 2016 poskytol pôžičku 25.000,- eur a matka prezentovala záujem predmetnú pôžičku otcovi vrátiť. Skutočnosťou však je, že otec nikdy nežiadal pôžičku vrátiť, nakoľko v byte býva aj jeho maloletá dcéra. Výraznou mierou tak prispel ku kvalite bývania maloletej ako aj jej matky. Matka aktuálne poberá dávku v nezamestnanosti, dostala odstupné od predchádzajúceho zamestnávateľa a od 01.07.2020 pracuje v papiernictve G. v meste R. ako predavačka vo franchisingovej prevádzke S. G., čím si aktívne zvyšuje svoj príjem. Otec dieťaťa má titulom zamestnaneckého pomeru príjem vo výške 140,- eur mesačne. Je pravdou, že v roku 2017 predal obchodný podiel v spoločnosti S. G., avšak peniaze investoval do projektu výstavby polyfunkčného objektu (garáží a predajní) v C.. Objekt nie je dostavaný, tým pádom nedosahuje zisk, naopak, vyžaduje nemalé investície. K majetkovému vyrovnaniu otca s bývalou manželkou I. N. N. uviedol, že napriek tomu, že manželstvo bolo uzavreté v roku 2016, tak bývalí manželia spolu žili v spoločnej domácnosti od roku 1998, preto je logické a spravodlivé, že aj keď došlo k rozvodu v roku 2020, vyporiadali si manželia spoločne nadobudnutý majetok aj pred vznikom manželstva. Poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 5P/13/2020 zo dňa 27.05.2020 bolo rozvedené jeho manželstvo s I. N. N., mal. W. narodená XX.XX.XXXX bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné sumou 200,- eur mesačne, pričom bolo preukázané, že na potreby (výživu) mal. W. je postačujúce výživné v tejto výške, pričom sa jedná o skoro 18-ročné dieťa. Rozvodom manželstva vznikla otcovi vyživovacia povinnosť na 3 deti. Uviedol, že pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov voči dieťaťu, povinnými subjektmi sú vždy rodičia dieťaťa, preto nesúhlasil s argumentáciou súdu, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o maloleté dieťa vzhľadom na jeho vek, pričom ide o dennodennú starostlivosť. Uviedol, že matka má rovnako ako otec povinnosť poskytovať dieťaťu výživu, aj keď v zníženej miere vzhľadom k osobnej starostlivosti. Odo dňa 02.09.2019 dieťa začalo navštevovať predškolské zariadenie, takže sa nejedná o celodennú starostlivosť. Keďže matka prezentovala výdavky na dieťa v sume 115,- eur mesačne, už teraz je zrejmé, že matka iba zo sumy zasielanej otcom môže 85,- eur mesačne odložiť na tvorbu budúcich úspor, nakoľko aj odôvodnené potreby dieťa majú svoju hranicu danú spotrebným charakterom výživného. Je potrebné dbať na to, aby výživné nad túto hranicu nepriamo neuspokojovalo sčasti i potreby iných osôb (viď uznesenie KS Trnava 10CoP/15/2016 zo dňa 30.06.2016). Dožadoval sa, aby sa pri rozhodovaní prihliadlo aj na potreby síce dospelého, ale nezaopatreného syna Z. N., ktorý bol prijatý na U. univerzitu Z. S. v U.. Namietal záver súdu o tom, že otcovi mal byť vyplatený výnos z cenných papierov dňa 21.11.2019, suma 30.828,61 eur, suma 6.500,- eur, suma 10.797,73 eur. V skutočnosti sa nejedná o žiaden výnos, ale o redemáciu, t. j. vyplatenie podielov na bežný účet klienta banky. Otec sa tak dostal do straty a nie do výnosu.

5. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol potvrdenie rozsudku odvolacím súdom.

6. Matka v písomnom vyjadrení zhodne navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. K námietke otca o neprimeranom zvýšení výživného uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec nadobudol značné finančné prostriedky v roku 2017, kedy súd v septembri 2017 upravil výživné na mal. Z., avšak otec vedome zatajil príjem z prevodu obchodného podielu v obchodnej spoločnosti S. G.. v sume 665.000,- eur. Otcovi bolo súdom umožnené, aby sa vyjadril k prevodom na svojich účtoch, aby vysvetlil bezodplatný prevod rodinného domu v jeho výlučnom vlastníctve na jeho manželku, či vyplatenie sumy 229.000,- eur svojej manželke titulom vyporiadania BSM, čo otec hodnoverne nevysvetlil, ale naopak, vyplynulo, že presuny z jeho majetku v značnej hodnote boli vykonané účelovo s cieľom zbaviť sa svojho výlučného majetku, a teda ukrátiť mal. Z.. Je absurdné jeho vyjadrenie, že rozvodom manželstva mu vznikli tri vyživovacie povinnosti, keďže vyživovacia povinnosť je jedna zo zákonných povinností rodičov, ktorá vzniká narodením dieťaťa a nie rozvodom manželstva rodičov detí. Netajila, že poberá dávku v nezamestnanosti v sume 1.000,- eur a brigádnicke si privyrábala ako predavačka na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 02.07.2020, uzatvorenej so zamestnávateľom V. V. G. - G. C. a odpracovala tak 36 hodín za hrubú mzdu 150,- eur. Uviedla, že je aktívna, snaží sa zabezpečiť svoje potreby, ako aj potreby maloletej v čo najvyššej možnej miere a dbá aj o tvorbu úspor do budúcnosti, ktorá je v jej prípade nejasná. Hľadá si zamestnanie, čo v súčasnej ekonomickej situácii nie je ľahké. Vytýkať jej, že si privyrába brigádnicke a že rodičia by jej mali platiť nájomné za byt, považuje za nevhodné a neprimerané. Pokiaľ otec namieta poskytovanie celodennej starostlivosti o maloletú, zrejme si neuvedomil, že počas karantény boli materské školy zatvorené. Otec sa s maloletou nestretával a nejavil o ňu záujem.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na námietkach o neprimeranom zvýšení výživného na maloletú s tým, že súd sa zameral výlučne na jeho majetkové pomery a opomenul riadne skúmanie majetkových pomerov matky. Nesúhlasil s vyjadrením matky, že hodnoverne nevysvetlil prevody majetku a prevody na svojom bankovom účte. Otec na preukázanie svojich tvrdení súdu doložil rozsudok o zrušení BSM, dohodu o vyporiadaní BSM a rozsudok o rozvode a vysvetlil výstavbu developerského projektu, ako aj spôsob jeho financovania prostredníctvom kontokorentného úveru. Za nepravdivé označil tvrdenie matky, že otec vedome zatajil príjem z prevodu obchodného podielu v obchodnej spoločnosti S. G., uviedol, že matka pracovala pre spoločnosť S. G. viac ako 16 rokov v riadiacej pozícii, kde zastávala funkciu vedúcej maloobchodnej siete a bola oboznámená so zámerom otca ukončiť svoje pôsobenie v tejto spoločnosti. V rámci výkonu svojej pracovnej pozície mala možnosť a právomoc oboznamovať sa so všetkými ekonomickými ukazovateľmi spoločnosti a sama ekonomické ukazovatele spracovávala, je preto nepochybné, že mala z titulu svojej pracovnej pozície vedomosť o predaji obchodného podielu, ako aj o hodnote tohto podielu, preto jej vyjadrenie je nepravdivé a účelové.

8. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

9. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Odvolací súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, ktoré správne vyhodnotil, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a vec posúdil v súlade s hmotným právom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám ust. § 220 CSP. Námietky otca uvedené v podanom odvolaní sú totožné s námietkami uplatnenými pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa s nimi dostatočne vysporiadal, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli tvrdené, ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s ohľadom na uplatnené odvolacie námietky dodáva.

11. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej

úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnenej potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine).

12. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež poskytovaním vecných plnení. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace s plnením školskej, resp. predškolskej dochádzky, poplatky na záujmovú činnosť a podobne. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Náklady na potreby dieťaťa uspokojujú obaja rodičia, a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení. Pokiaľ sa rodič o dieťa osobne stará tak, ako v danom prípade matka s tým, že z obsahu spisu vyplýva a otec v konaní (ani v odvolacom konaní) nespochybňuje, že styk s maloletou sa reálne neuskutočňuje, plní matka vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení a osobnou starostlivosťou, preto súd prvej inštancie v bode 22. odôvodnenia v súlade s vykonaným dokazovaním uvádza, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, preto námietky otca sú v tomto smere nedôvodné. Plnenie vyživovacej povinnosti poskytovaním osobnej starostlivosti sa neviaže na starostlivosť celodennú. Nevylučuje sa, aby rodič, ktorý plní svoju vyživovaciu povinnosť výkonom osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, nemohol mať maloleté dieťa umiestnené v predškolskom zariadení.

13. Rozhodnutie súdu o výkone rodičovských práv a povinností sa môže zmeniť, ak sa zmenia pomery, z ktorých súd vychádzal pri ich úprave. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Výživné sa určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd o výživnom rozhoduje. Zmena pomerov je hmotnoprávnym základom pre nové rozhodnutie.

14. V posudzovanom prípade bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/35/2017-45 zo dňa 29.09.2017, ktorým súd prvej inštancie v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca rozhodol o jeho vyživovacej povinnosti na mal. Z. v sume 200,- eur mesačne, došlo k takej zmene pomerov, ktorá je dôvodom pre zvýšenie výživného pre mal. Z., nakoľko jej potreby vyšším vekom a začlenením do predškolského zariadenia, vzrástli. Otec okolnosť, že náklady maloletej sa vekom zvýšili, nepopiera. Namietka, že aktuálne odôvodnené potreby dieťaťa nevyžadujú výživné v takej výške, v akej bolo rozsudkom súdu prvej inštancie upravené.

15. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov. Súdom prvej inštancie bolo nepochybne zistené, že životná úroveň otca umožňuje platenie výživného na mal. Z. v rozsahu 500,- eur mesačne (bežné výživné 300,- eur, tvorba úspor 200,- eur). Možno dať otcovi za pravdu, že matka vyčíslila náklady na maloletú v rozsahu sumy 115,- eur mesačne a súdom prvej inštancie stanovené výživné prevyšuje takto matkou vyčíslené náklady, je možné tiež súhlasiť s názorom matky, že keby mala vyššie výživné, mohla by dcére dopriať oblečenie, kultúrne a športové vyžitie na vyššej úrovni. Pokiaľ to životná úroveň otca dovoľuje tak ako v danom prípade, možno podľa názoru súdu maloletej dopriať, aby sa podieľala na výhodách vyššej životnej úrovni svojho otca. V takom prípade oprávnenými nákladmi sú iné ako bežné náklady na dieťa, ktorých krytie životná úroveň povinného rodiča umožňuje. Nedôvodná je tak námietka otca, že určené výživné je neprimerane vysoké, nakoľko

značne prevyšuje odôvodnené potreby maloletej, pretože podľa názoru odvolacieho súdu, otcova finančná a majetková situácia je mimoriadne priaznivá; výživné je nadštandardné; plne však zodpovedá právu maloletej podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Či darovanie domovej nehnuteľnosti manželke v máji 2017 a vyporiadanie BSM za trvania manželstva dohodou boli účelové (súd prvej inštancie to za účelové považoval, otec účelovosť prevodu v podanom odvolaní spochybňuje), je evidentné, že po rozhodnutí súdu o výške výživného rozsudkom č. k. 18P/35/2017-45 zo dňa 29.09.2017 bolo spoľahlivo preukázané, že otcovi maloletej bolo najneskôr dňa 26.04.2017 vyplatených z titulu prevodu obchodného podielu celkom 665.000,- eur, ktoré otcovi nielenže umožňujú viesť a financovať „bežný život“ nadštandardným spôsobom (preukázaná dispozícia s účtom otca v U. H.. napríklad dňa 22.09.2017), bolo mu umožnené čerpanie kontokorentného úveru vo výške 250.000,- eur, otec realizuje výstavbu polyfunkčného objektu, previedol nehnuteľnosť, v ktorej naďalej býva, na svoju manželku. Je preto zrejmé, že otcova finančná a majetková situácia je mimoriadne priaznivá, a tak otec je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť v súdom prvej inštancie stanovenej výške výživného. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej (ktorých výška je ovplyvnená životnou úrovňou otca) a finančné a majetkové pomery otca, správne rozhodol, keď zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 500,- eur mesačne s tým, že sumu 300,- eur je povinný platiť k rukám matky dieťaťa a sumu 200,- eur na tvorbu úspor na účet v peňažnom ústave, keďže podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Predmetné ustanovenie týkajúce sa tvorby úspor zakotvuje možnosť danú súdu určiť nadštandardnú výšku výživného, t. j. takú, ktorá zaistí v budúcnosti zvýšené potreby maloletej najmä v súvislosti s jej vzdelaním, ale napríklad tiež bývaním, zabezpečením zdravotnej starostlivosti v prípade určitých zdravotných komplikácií a podobne, ale zároveň bude tiež znamenať v prípade tvorby úspor určitú istotu pre prípad zhoršenia finančnej situácie povinného rodiča. Odvolací súd dodáva, že aj keď nie sú majetkové pomery matky bez významu a preto sa aj súd prvej inštancie týmito dôsledne zaoberal a zistil, že matka aktuálne poberá príspevok v nezamestnanosti vo výške 1.000,- eur po dobu šiestich mesiacov, bolo jej vyplatené odstupné vo výške 5.425,- eur, od 02.07.2020, matka pracuje za sumu podľa vlastných vyjadrení 140,- v hrubom, vlastní 2 byty a bola jej otcom poskytnutá v roku 2016 pôžička 25.000,- eur, ktorú otec doposiaľ vrátiť nepožaduje, je zrejmé, že matka má dostatok finančných prostriedkov na úhradu svojich nákladov, nie je teda opodstatnená obava, že by matka z výživného uhrádzala svoje potreby. Je však potrebné uviesť, že matka si vyživovaciu povinnosť plní aj výkonom osobnej starostlivosti o maloletú a predmetom konania v danej veci nie je rozhodnutie o výške vyživovacej povinnosti matky k maloletej.

16. Súd prvej inštancie správne rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 01.12.2019, t.j. od mesiaca, v ktorom matka podala návrh na zvýšenie výživného. Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. Otec je teda povinný od doručenia rozhodnutia súdu platiť výživné tak, ako bolo určené rozhodnutím súdu prvej inštancie bez ohľadu na to, či rozsudok nadobudol právoplatnosť, preto jeho námietky, že sa ako povinný automaticky dostane do omeškania s platením výživného, a to bez vlastného zavinenia, sú neopodstatnené. Pokiaľ súd uloží v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je v zásade vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Výnimkou je rozhodnutie o predbežnej vykonateľnosti rozsudku podľa § 233 CSP; iný časový okamih vykonateľnosti môže stanoviť súd, ale môže byť upravený aj zákonom. O takýto prípad ide v § 44 CMP, kde je zákonom ustanovené, že rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. Táto úprava tzv. predbežnej vykonateľnosti rozsudkov bola zavedená s prihliadnutím na funkcie vyživovacej povinnosti smerujúce k zabezpečeniu uspokojenia materiálnych potrieb v rodinnoprávnych vzťahoch. V prípade odsudzujúcich rozsudkov na plnenie výživného ide pritom o predbežnú vykonateľnosť priamo zo zákona, v dôsledku čoho je rozsudok v týchto prípadoch predbežne vykonateľný, i keď to prípadne súd v rozsudku nevysloví (uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 386/2018-11 zo dňa 20. júna 2018).

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.